

MŪSŲ LIETUVA

NR. 10 (1545) — SEMANÁRIO — 1978 M. KOVAS — MARÇO 16 D. — 3,00 kr.
Rua Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 — 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

Plačiu mastu

Matyt, tokia jau visų išeivijų dalia — narsiai žengti, bet siauru taku. Neturėdami aiškaus savo autoriteto, valstybinės atramos, išeiviai sunkiai organizuojasi ir dar sunkiau randa bendrą kalbą savos tautybės plotmėje. Pvz. Kandoje yra tautinių grupių, kurios nepajėgia sudaryti bendrinės organizacijos. Jos yra susiskaldžiusios į grupes, kovoja viena su kita ir žiūri vien savo interesų. Lietuviai visame laisvajame pasaulyje yra tuo laimingesni, kad, nežiūrint įvairių grupių, pažiūrų, politinės orientacijos, — pajėgė sudaryti visus jungiančią organizaciją Bendruomenę. Ji yra apėmusi daugiau ar mažiau visus laisvojo pasaulio kraštus, kur gyvena žymesnis lietuvių skaičius. Demokratinio būdu ji yra sudariusi bendrą vadovybę — seimą ir valdybą. Jeigu ne mūsų tautiečių konfliktai JAV-se, galėtume sakyti, kad lietuvių išeivija pasiekė didelį laimėjimą — sujungė visą išeiviją. Teoriškai, žinoma, ir dabar galime sakyti, kad tai jau pasiekta, bet praktiškai vis dėlto taip nėra. Dalis JAV lietuvių nėra pritačiusi prie Bendruomenės, netgi priešinasi jai. Vyksta garsios ir narsios kovos, kurios betgi nepasižymi išmintimi. Kadangi JAV-se gyvena pagrindinė mūsų išeivijos dalis, minėtos kovos kliudo atbaigimą Bendruomenės kaip visuotinio ir vispasiškai efektingo organizmo.

DABARTINĖ situacija neleidžia Bendruomenei užsiimti visa jėga nei finansiniu, nei visuomeniniu požiūriu. Dalis energijos ir lėšų nueina kitais keliais, kurių nė vienas negali būti pakankamai platus. Dėlto atėjo pats laikas baigti konfliktus, atsisakyti ambicinio narsumo ir spręsti problemas ne kirčiais, o išmintimi, atsižvelgiant į bendruosius tautos reikalus. Artėja PLB seimas, ir būtų visiems malonu ta proga išgirsti, kad ir JAV lietuviai pagaliau rado bendrą kelią, o tuo pačiu ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenę. Toks žygis pakeltų visos PLB pajėgumą ir įgalintų užsiimti dar plačiau bei veiksmingiau. O tu užmojų, ir tai naujų, labai reikia. Iki šiol daugiausia dėmesio buvo kreipiamas į kultūrinės pagalbos teikimą P. Amerikos lietuviams. Šioje srityje atlikta vertingų darbų, kurie tęsiasi toliau. Bet tai neviskas. Laisvojo pasaulio išeivijos pagalbos laukia ir kitų kraštų lietuviai. Savaime aišku, pagrindinis visos išeivijos dėmesys yra ruošiamas į pavergtą Lietuvą, bet šalia jos yra tokie kraštai, kaip Lenkija, Gudija, Latvija, kurių lietuviai yra reikalingi išeivijos pagalbos. Nebūtinai medžiaginės. Iš pagrindinio spaudos matome, kad minėtuose kraštuose lietuviai yra skriaudžiami ir dvasiškai, ir kultūriškai, ir teisiškai. Taigi, reikia žvelgti ir ten.

AR IMANOMA? Galvojant biurokратиškai, žinoma, tektų atsakyti neigiamai, bet žvelgiant realiomis lankstumo akimis matyti, kad pagalba yra galima. Oficialiai imant, pvz. religinė šalpa okupuotoje Lietuvoje nėra galima, bet neoficialiai ji pasiekia. Gyvename žmogaus teisių laikotarpi. Ta dingstimi atsiveria daug įvairių galimybių. Tai rodo žydų atvejis. Jie randa kelius pagalbai visuose kraštuose. Ta linkme turėtų pasukti ir laisvoji mūsų išeivija. Jau kaikurie rusų disidentai pastebėjo, kad lietuviai ir kiti baltiečiai permažai rūpinasi savo tautiečiais Sibiro lageriuose. Tą patį reikėtų pasakyti apie Gudijos lietuvius. Ar kas nors iš lietuvių išeivijos veiksmų darė žygių ta linkme? Juk Gudijos lietuvių, kaip žmonių, teisės yra brutaliai laužomos, o laisvoji išeivija tyli. Turi sunkumų lietuviai Lenkijoje, bet ar išeivija panaudojo visą savo jėgą protestui tarptautinėje plotmėje? Žodžiu tariant, išeivija turėtų veikti plačiu mastu, išeiti iš įprasto siauro, biurokratinio trafareto ir žvelgti į problemas visos lietuvių tautos mastu. Kai bus plačiau žvelgiama, bus plačiau ir daugiau veikama. Žinoma, išeivija nėra visagalė, neviską ji pajėgia išspręsti, bet antra vertus ji padaro mažiau, negu iš tikrųjų gali. Kai bus panaudotas visas jos potencialas, bus didesni užmojai, darbai ir rezultatai.

Ontario liberalų ir opozicijos vadas dr. STUART SMITH, sveikinęs lietuvius Vasario 16 proga Toronte-Mississaugoje. Jo seneliai yra atvykę Kanda-
don iš istorinės Lietuvos
Nuotr. K. Baltrūno

Persekiojami tautiečiai

Vienas labiausiai persekiojamų žmonių pavergtoje Lietuvoje yra Balys Gajauskas. Jis iškalėjo Sibire ir kitur 26-rius metus. Grįžęs į Lietuvą, bandė vėl įsikurti, bet susidūrė su dideliais sunkumais. Jo persekiotojai — KGB pareigūnai nedavė jam ramybės ir pagaliau antrą kartą jį suėmė 1977 m. balandžio 21 d. Jis buvo tardomas ir laikomas Vilniaus saugumo komiteto izoliatoriuje (rūsyje). 1977 m. pabaigoje jis tebebuvo tame pačiame Vilniaus kalėjime.

Antrąjį sūnaus Balio Gajausko suėmimą labai pergyveno senutė jo motina. Suėmimo metu, darant krata, gavo širdies priepuolį ir buvo išvežta liginėn. Po kelių dienų grįžusi iš liginės, ji sūnaus nebematė — buvo išvežtas kalėjiman. Jo suėmimo dokumente pažymėta, jog suimtas už "antitarybinę veiklą".

Vakarų pasiekusiomis žiniomis, nori emigruoti į JAV-es

a.a. Romo Kalantos tėvas, kurio sesuo gyvena Worcester, Mass. Jis jau daug kartų kreipėsi į atitinkamas įstaigas. Sovietinio Saugumo pareigūnai betgi nenori nė kalbėti apie leidimo davimą. Su pašaipa jie įrodinėja, esą negalima išvažiuoti, kol sūnui Romui Kalantai nepastatytas paminklas, o jam pastatyti neduoda leidimo.

Byvo rašyta, kad nubausti kraštotyrininkai stud. Š. Žukauskas, gyd. Iz. Rudaitis, Mackevičius ir Politechnikos inst. dėstytojas Sakalauskas. Paaiškėjo, kad pastarasis buvo valdžios informatorius ir nebuvo nubaustas. Š. Žukauskas tebesąs Permės lageryje. Jo motina atleista iš advokatūros.

Nijolė Sadūnaitė, išbuvusi trejus metus Sibiro lageryje, privalo atlikti dar trejų metų sibirinės tremties bausmę. Kurį laiką dirbo vienos mokyklos valytoja, dabar išsiųsta į kaimą melžėjos darbu. Jos adresas kol kas nežinomas.

vija. Jau kaikurie rusų disidentai pastebėjo, kad lietuviai ir kiti baltiečiai permažai rūpinasi savo tautiečiais Sibiro lageriuose. Tą patį reikėtų pasakyti apie Gudijos lietuvius. Ar kas nors iš lietuvių išeivijos veiksmų darė žygių ta linkme? Juk Gudijos lietuvių, kaip žmonių, teisės yra brutaliai laužomos, o laisvoji išeivija tyli. Turi sunkumų lietuviai Lenkijoje, bet ar išeivija panaudojo visą savo jėgą protestui tarptautinėje plotmėje? Žodžiu tariant, išeivija turėtų veikti plačiu mastu, išeiti iš įprasto siauro, biurokratinio trafareto ir žvelgti į problemas visos lietuvių tautos mastu. Kai bus plačiau žvelgiama, bus plačiau ir daugiau veikama. Žinoma, išeivija nėra visagalė, neviską ji pajėgia išspręsti, bet antra vertus ji padaro mažiau, negu iš tikrųjų gali. Kai bus panaudotas visas jos potencialas, bus didesni užmojai, darbai ir rezultatai.

TEVIŠKES ŽIBURIAI

Tautai visi esame reikalingi!

Nepriklausomos Lietuvos atstovas Vašingtone dr. St. Bačkis atsako į "Tėviškės Ziburių" klausimus Vasario 16 proga

— Šiais metais sueina 60 metų nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo bei paskelbimo. Tiek lietuvių išeivija, tiek Tėvynėje pasilikę tęsia kovą už laisvę, bet pergalės dar nematyti. Ar yra ženklų, rodančių galimus pasikeitimus geroj pusėn? Jei taip, kokie yra tie ženklai?

— Tarptautinė konjunktūra dabar yra tokia, kad lietuvių veikla Lietuvos nepriklausomybei atstatyti neturi galimybių tuoju laimėjimo susilaukti. Žinome, kad galimybės pakeisti esamą padėtį yra labai ribotos tiek didžiųjų valstybių viduje, tiek tarptautinėje plotmėje. Tad lietuvių veikloje reikia ištvirti iki galo. Reikia kantrybės, patvarumo, pasitikėjimo savimi, pasitikėjimo mūsų bylos teisingumu ir vilties dvasios bei tikėjimo į mūsų sugebėjimus sutikti visa, kas beįvyktų tarptautinėje potmėje, ir tai tinkamai apvaldyti. Mūsų tautos kančios, didinga jos laikysena okupacijoje yra mūsų laimėjimo laidas.

Ženkli geroj pusėn: pagyvėjimas pasaulio spaudoje informacijų apie tai, kas vyksta krašte mūsų tautiečių veiklos ir laikysenos dėka. Tai sustiprina ir pagyvina mūsų veiklos pagrindus. Veiklon išitraukė jaunoji lietuvių karta ir parodė savo ryžtingą valią už Lietuvos nepriklausomybės bylą. JAV-bėse matome sustiprėjusią laikyseną žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių reikalui. JAV prezidento pareiškimai žmogaus teisių klausimu yra populiariausia iniciatyva užsienio politikos srityje nuo Marshallo plano meto. Pats JAV prezidentas 1978. I. 19 yra pabrėžęs, kad yra įvykęs "ryškus judėjimas į didesnę laisvę ir žmoniškumą kaikuriose pasaulio srityse". Jis pridūrė: "Pasaulio vadai, net mūsų ideologiniai priešai, dabar mato, kad jų laikysena pagrindinių žmogaus teisių atžvilgiu liečia jų santykius su Jungtinėmis Valstybėmis".

Pagaliau žinome, kad tiek Sov. Sąjungoje, tiek Rytų Europos kraštuose kažkas vyksta, ko anksčiau nebuvo. Tai rodo, kad ten vyksta tam tikri pasikeitimai, kurių vien represijomis neįmanoma sutramdyti, nes tai nėra maištas, nėra sukilimai, bet reiškiami reikalavimai, kuriems, pagal tų valstybių pasirašytus tarptautinius pasižadėjimus, negali būti taikomos represijos.

— Dr. Aleksandras Stromas, vienas iš dabartinės Lietuvos disidentų, savo paskaitose skelbia, kad Lietuvą okupavusios Sovietų Sąjungos griuvimas iš vidaus yra visai realus dalykas. Kaip jums atrodo ši pranašystė?

— Kiek žinau, dr. A. Stromas, būdamas Lietuvoje, turėjo galimybių tikslų informacijų gauti apie esamą padėtį. Esu tikras, kad jis ir dabar gauna patikimas informacijas apie tai, kas Sovietų Sąjungos teritorijoje dedasi. Remdamasis turimais duomenimis, jis, matyt, ir daro tokius teigimus, kaip Jūs minite. Man žinoma pvz. Harvardo prof. Richard Pipes nuomonė, kad beveik 100% Sovietų Sąjungos ir Rytų Europos valstybių gyventojų yra disidentai vienokia ar kitokia forma. Esą, Sov. Sąjunga yra išsigandusi tų milijonų, kurie pažeidžia to, ko ji negali duoti.

Kaip žinome, Vakarų pasaulio spauda, televizija, radijas, oficialūs sluogsniai tokių teigimų nedaro. Priešingai, jie kalba apie Sov. Sąjungos galybę ir pavojus Vakarams, o dr. H. Kissingeris 1978. I. 13 televiziniame pokalbyje teigė, kad Italijoje kas trečias, Prancūzijoje kas penktas, Portugalijoje kas šeštas, Ispanijoje kas dešimtas balsuoja už komunistus ir kad teroristai naudojami Sov. Sąjungos bei satelitinių jos kraštų parama... Tiek Jūsų keltu klausimu.

— Iš arti stebite JAV užsienio politiką. Ilgą laiką, bent viešumoje, ji nebuvo palanki Sov. Sąjungos pavergtom tautom. Ar su naujo prezidento Jimmy Carterio atėjimu jaučiamas koks nors ryškesnis posūkis pavergtųjų tautų laisvinimo linkme?

— Šiuo klausimu nepamirškime, kad JAV nėra pripažinusios jėga įvykdyto Baltijos valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą. Ta laikysena įvairiomis progomis yra pareiškama. JAV palaiko oficialius santykius su diplomatiniais ir konsuliniais Baltijos valstybių atstovais, paskirtais paskutinių laisvų vyriausybių. Valstybinis tęstinumas tebeprapažįstamas. JAV remiamos radijo transliacijos baltiečių kalbomis rodo JAV norą palaikyti santykius su Baltijos kraštų žmonėmis.

JAV laikysena šiuo klausimu buvo visų vyriausybių ligi šiol tokia. Jei pastudijuosime tą klausimą praeityje, rasime, kad

kiekvienas JAV prezidentas nekartą yra pareiškęs vis ką nors panašaus į tai, kad amerikiečių sąžinė nebus rami tol, kol pavergtos tautos laisvę atgaus. Dabartinis prezidentas, kaip žinote, ypač pabrėžė žmogaus teisių principą ir nuolatos tai primena. Jis yra prašęs JAV kongresą padidinti kreditus radijams. Dėl to susilaukė priekaištų iš Sov. Sąjungos. Ar bus kokių kitų panašių dalykų, sužinosime ateityje.

— Daug kalbama apie Helsinkio ir Belgrado konferencijas. Ar iš jų galima tikėtis ko nors pozityvaus Sov. Sąjungos pavergtiesiems?

— Kiek tai liečia Baltijos valstybes, mes randame 1977. IX. 26 Valstybės Departamento biuletenyje pareiškimus ryšium su Belgrado konferencija. Ten pasakyta: JAV atmeta teigimą, jog žmogaus teisių reikalas yra kišimasis į vidaus reikalus; JAV nuomone, Baigiamasis Helsinkio Aktas neturi jokios įtakos į JAV ilgalaikę poziciją Europos sienų klausimu; JAV atmeta vadinamą Brežnevo doktriną, pagal kurią Sov. Sąjunga jėga gali proteguoti komunistinius režimus...

Specialiai Baltijos valstybių klausimu ten pasakyta: "JAV aiškiai pareiškė, kad Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencija nepakeitė mūsų politikos, liečiančios nepripažinimą priverstinės Baltijos valstybių inkorporacijos į Sov. Sąjungą. Faktiškai teritorinio integralumo principas neprileidžia teritorijos įgijimo jėga ar grasinant jėga. Jis nusako, kad toks įgijimas, priešingas tarptautinei teisei, negali būti laikomas teisėtu".

Toliau sakoma, kad JAV vyriausybės laikyseną parėmė atstovų rūmų ir senato rezoliucijos, kuriomis patvirtinama, jog JAV politika, ir toliau nepripažįstanti priverstinės Baltijos valstybių inkorporacijos į Sovietų Sąjungą, nėra Helsinkio sutarimų paliesta.

Jūsų minimos konferencijos tapo svarbiu Rytų-Vakarų santykių elementu. Tai svarbus įrankis demokratinės ir nacionalinės opozicijos Sov. Sąjungoje ir yra viena didžiųjų vilčių kovoje už žmogaus teises bei pagrindines laisves. Daugelis mano, kad Belgrado konferencija yra centrinis diplomatinis mūsų laikų įvykis. Ir tai dėlto, kad Vakarai aiškiai pabrėžė nieko daugiau nenorį, kaip tik to, kad Maskva laikv-

tusi tarptautinio dokumento, kurio ji taip siekė ir kuri pasirašė. Žmogaus teisės tapo tarptautinių santykių dalimi. Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių laužymas Sov. Sąjungoje ir Rytų Europos kraštuose virto svarbiu vakariečių susirūpinimu Belgrade. Žinome, kad Helsinkio sutarimų nuostatų nesilaikymas Sov. Sąjungą išstatė tokiai kritikai, kokios Sov. Sąjunga niekad neturėjo. Baigiamasis Helsinkio Aktas sudarė tarptautinį precedentą, jame numatyta, būtent, konferenciją patikrinti, kaip vykdomi jo nuostatai. Tokio dalyko ligšiol nebuvo pasirašytų konvencijų, sutarčių vykdymo srityje. Helsinkio akto prasmė tapo tokia, kad per žmogaus teises, pagrindines laisves pradėta siekti laisvo tautų apsisprendimo — laisvės, nepriklausomybės visoms tautom. Nėra abejonės, kad Helsinkio aktas ir Belgrado konferencija turės didelių pasekmių Sov. Sąjungoje pavergtiesiems.

— Ar buvo dėta pakankamai pastangų iš lietuvių pusės pasinaudoti Belgrado konferencija Lietuvos naudai?

— Taip. Buvo pateikta dokumentacija, kokia turėta, visais klausimais, kurie Belgrado konferencijoje buvo numatyti svarstyti. Tai padarė: Tomas Venclova kaip Lietuvos grupės Helsinkio susitarimų vykdymui remti narys, dabar Vakaruose jos atstovas; diplomatiniai Baltijos valstybių atstovai; mūsų veiksniai bei dalyviai Belgrado konferencijoje — dr. K. Bobelis, kun. K. Pugevičius. Sen. Dole kalba 1977.XI.25 Belgrade pagyvino Baltijos valstybių bylą. JAV ambasadorius Goldbergas savo pareiškimais ją sustiprino.

— Ar iš lietuvių pusės artimoje ateityje numatomi kokie nors politiniai žygiai Lietuvos laisvės reikalui ryšium su jos nepriklausomybės paskelbimo 60 metų sukaktimi? Pvz. ar nenumatoma kreiptis į tarptautines institucijas — Jungt. Tautas, Š. Atlanto Sąjungą, didžiųjų valstybių vyriausybes?

— Spaudoje buvo paskelbti VLIKo 1977 m. seimo nutarimai, taip pat ALTos atsišaukimas, PLB-nės, JAV LB planai, kas rengiama padaryti, kokius leidinius ruošiamasi išleisti. Tad tuo klausimu nenorėčiau kartoti to, kas jau buvo skelbta.

Kiek liečia Jūsų minimus žygius tarptautinėse institucijose, jie svarstymų padėtyje tebėra tiek lietuvių, tiek estų ir latvių sluogsnuose. Manau, žinote JAV Valstybės Departamento nuomonę apie Baltijos valstybių klausimo iškėlimą Jungtinėse Tautose: toks užmojis bū-

tų veiksmingas, dėlto šio klausimo iškėlimas galėtų susilaukti nepalankaus balsavimo; tai nebūtų naudinga nei JAV, nei Baltijos valstybėms, nei gyventojams.

— Išeivijos politinės viršūnės pasižymi vidiniais nesutarimais. Ar minėtos sukakties proga nenumatoma jų konferencija, kuri apžvelgtų ligšiolinę veiklą ir bandytų pasukti vieningesne bei dinamiškesne linkme?

— Apie tai yra užsiminta VLIKo 1977 m. seimo nutarimuose. Kaip ir kas bus padaryta, paaiškės ateityje.

Pasak Sacharovo, Sov. Sąjungoje esama apie 900 koncentracijos lagerių. Mes negalime to pamiršti. Mūsų veikla nukreipta prieš okupantą. Mūsų jėgos negali būti eikvojamos vienu prieš kitus. Savitarpinė kova ar perdėta vienu kitų kritika patarnauja tik okupantui.

— Jau senokai esate diplomatinėje tarnyboje ir turite progų stebėti mūsų visuomenės nuotaikas. Ar nemanote, kad mūsų visuomenė, matydama veiksmų nevieningumą ir slėgiančią tarptautinę atmosferą, ima pavargti bei lengviau pasiduoti sovietinėms vilionėms?

— Žinau, mūsų visuomenė nori ryžtingos, energingos veiklos ir greitų, gerų pasekmių. Visi betgi gerai orientuojamės, kas galima dabar laimėti, kas galima atsiekti. Lietuviai yra tvirti valstybiniu bei tautiniu sąmoningumu. Visi jaučia, jog 1918 m. Vasario 16 Dienos Aktas visus įpareigoja veikti bend-

Lietuva Vokietijos spaudoje

Mergaičių grupė pasivadino Nijolės vardu

Ryšium su Katalikų Bendrijos persekiojimu Lietuvoje V. Vokietijos katalikų spauda dažnai mini Lietuvą ir lietuvių tautą. Kai šią vasarą grupė vyskupų iš Rytų Vokietijos lankėsi Lietuvoje ir kartu su lietuviams vyskupais Kaune dviem tūkstančiam vaikų suteikė Sutvirtinimo sakramentą, tai iliustruo-

rai, aukotis, kol Lietuva nepriklausomybę ir laisvę atgaus. Lietuvių tauta gyva ir laikosi didvyriškai, kaip žinome iš mus pasiekiančios dokumentuotos pogrindžio spaudos.

Žinome taip pat, kad tuo metu, kai mes kiek pavargstame, įvyksta tai, kas mus visus sujungia veiklai ir uždega. Prisiminkime pvz. Simo Kudirkos šuolį į laisvę, Romą Kalantą, Nijolę Sadūnaitę ir kt., Lietuvos grupę Helsinkio susitarimų vykdymui remti. Simas Kudirka, kaip kovotojas už žmogaus teises ir pagrindines laisves, yra įamžintas ir filme "The Defection of Simas Kudirka". Gal kada sulauksime ir filmo "Partizanai už geležinės uždangos" su J. Daumanto-J. Lukšos liudijimais...

— Kaip vertinate JAV diplomatų lankymąsi okupuotoje Lietuvoje? Ar tai nėra pirmieji ženklai, vedą į Lietuvos okupacijos pripažinimą?

tus aprašymus įsidėjo benė visų Vokietijos vyskupų savaitraščiai. Straipsniuose nebuvo nutylėta tikroji Lietuvos katalikų padėtis ir nepagailėta iškelti jų tikėjimo tvirtumo.

Be to, ypatingą atgarsį tarpdiecezinėje V. Vokietijos katalikų spaudoje rado Nijolės Sadūnaitės likimas. Triskart į sa-

— Nemančiau. Žinote, kad augštieji JAV diplomatiniai pareigūnai ten nesilanko. Kiek žinoma, lankosi tik konsulariniai JAV pareigūnai. Apie padėtį Lietuvoje dabar Vakarai gauna informacijų iš įvairių šaltinių ir iš lietuvių pogrindžio spaudos. JAV konsulinių pareigūnų gaunamos informacijos tėra vienas žinių šaltinių apie padėtį Lietuvoje.

— Kokį padaršinantį žodį galėtumėte tarti savo tautiečiams šia proga?

— Man atrodo, kad mūsų tautiečiai gerai supranta padėtį. Mūsų tauta yra reikalinga mūsų visų. Ryžkimės sutikti, kas beįvyktų lietuvių tautos išlaisvinimo kelyje, ir ryžkimės viską nugalėti, kad mūsų tikslas būtų pasiektas. Tai mūsų istorinė misija.

— Dėkojame už pasidalinimą mintimis, išsamius paaiškinimus ir drąsinantį žodį.

Tėviškės Žiburiai

vaitę išeinąs "Deutsche Tagespost" ir plačiai skaitomas "Neue Bildpost" pakartotinai rašė apie Nijolės suėmimą, nuteisimą ir įkalinimą.

1977 m. pirmam advento sekmdieniui skirtas "Neue Bildpost" 48 nr. stambiu raidynu paskelbė laišką vienos mokyklinio amžiaus mergaičių grupės, pasivadinusios Nijolės vardu.

To laiško vertimą skaitytojams čia ir pateikiame. K. G.

Dabar išsiūsta į Sibirą

Nijolė Sadūnaitė, ta tokia simpatinga jauna lietuvaitė, kurios atvaizdas jau keli mėnesiai puošia mūsų grupės kambarį, yra mums šviesus pavyzdys. Juk ji yra tokia tvirta tikėjime ir taip deganti meile, kad ji su išpažintojos drąsa ir aukingumu pašvenčia savo gyvenimą kovai už žmogaus teisių įgyvendinimą. Padėti prispaustiems broliams ir sesėms krikščionims jai yra savaime suprantama.

Paskutiniame savo žodyje teisme, kuriame ji 1975 m. buvo nuteista trejus metus kalėti lageryje ir trejus metus išbūti tremtyje, ji pasakė: "Su džiaugsmu aš eisiu į vergiją, kad kiti būtų laisvi; aš esu pasirodusi ir mirti, kad tik kiti galėtų gyventi..."

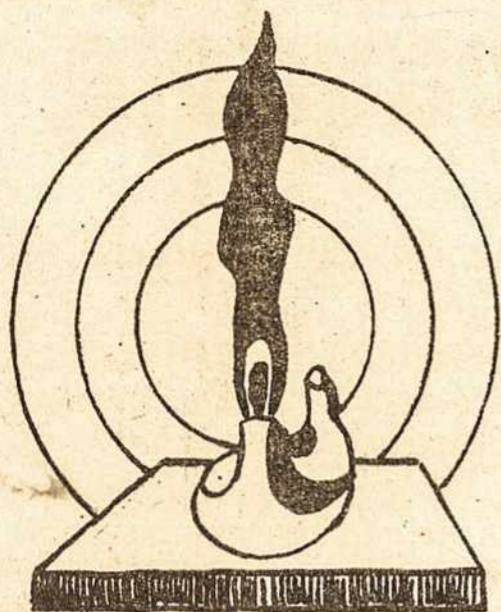
Nijolė parodo mums, jauniems žmonėms, kur glūdi tikrosios vertybės, kurių siekimas duoda mūsų gyvenimui prasmę. Už tai mes jai dėkojame.

Bet mūsų grupė ne tik dėlto pasirinko Nijolės vardą, kad ji mums gali būti pavyzdžiu; tu mes norėtume ją pagerbti ir pradžiuginti, nes mes tikime, kad ji, tegu ir aplinkiniais keliais, apie mus išgirs. O be to dar mes esame nuomonės, kad jos vardo pasirinkimas mūsų bendralaikiams galės priminti jos likimą. Mes norėtume ir kitus paskatinti, pareikalauti informacijos apie Nijolę. Mes norėtume ir kitus kviesti bendrai su mumis melstis už Nijolės išlaisvinimą, o taip pat neužmiršti ir daugelio kitų, kurie komunistų valdomuose kraštuose yra persekiojami už tikėjimą. Tegu kuo daugiau žmonių įsisąmonina, kad jie turi pareigą kenčiantiems ir persekiojamiems padėti, nes "gyvenimas yra mums ne poilsivimui..." (Nijolė Sadūnaitė).

J-GCL / "Nijolė",
Klosterg. 3,
D-8850 Donauwörth,
W. Germany

Nepriklausomos Lietuvos atstovas JAV-bėms dr. STASYS BAČKIS su ponia ONA BAČKIENE priėmimo Baltuosiuose Rūmuose Vašingtone pas JAV prezidentą JIMMY CARTERį ir ponia CARTER. Zweig Photo Studio

SAJŪDIS, KURIO NORI KRISTUS

SAJŪDIS MALDOS ir AUKOS UŽ PAŠAUKIMUS

Švenčiame lietuvių asmeninės šv. Kazimiero parapijos DEŠIMT-METĮ. Ir pastebim, kad neturim nei vieno seminaristo – kandidato į dvasiškius.

ŠEIMA, per dešimtį metų nesusilaukusi vaikų, yra nesveika šeima.

Ir PARAPIJA, per dešimtį metų neišsiauuginusi nei vieno pašaukimo, kaž ko taip pat stokoja.

Reikia tad surasti ligą (padaryti diagnozę), ir ligonį gydyti.

Diagnozę paliekam specialistam. Specialistų konsultacijai paliekam ir gydymą.

Čia tik pabrėžiam, kad yra būtinas, gyvybinis reikalas RŪPINTIS PAŠAUKIMŲ UGDYMU.

– Bažnyčia Lietuvoj yra pasmerkta mirčiai nuo mažakraujystės, vis mažėjant kunigų skaičiui,

– mes, laisvasis pasaulis, turim ruošti misionierių Lietuvai,

– tačiau pašaukimų stokoja ir lietuviškoji išeivija.

– Šv. Tėvas išreiškė savo rūpestį vysk. V. Brizgiui: "... skatiname, kad nepagailėtum nei atsidėjimo, nei darbo sužadinti naujų jaunų kunigų po pasaulį išsklaidytų lietuvių aptarnavimui".

Bet kaip sužadinti daugiau pašaukimų? Iš kur jų gauti? ..

Yra įvairių pasiūlymų, priemonių ir metodų (kuriuos reikia išstudijuoti ir deramai panaudoti); tačiau atrodo pirmutinė ir pagrindinė paties Kristaus sugestija: PRAŠYKITE PJŪTIES ŠEIMININKA SIŪSTI DARBININKŲ Į SAVO PJŪTĮ (Lk.10,2).

Tad ir skelbiame SAJŪDĮ, KURIO PATS KRISTUS NORI – SAJŪDĮ MALDOS IR AUKOS UŽ PAŠAUKIMUS.

Jis skelbiamas nuo šių metų šv. Kazimiero šventės iki tos pačios šventės ateinančiais (1979) metais. Tai MALDOS METAI UŽ PAŠAUKIMUS.

Sajūdžio tikslas:

NEPRALEISTI DIENOS – galimai nei VALANDOS – KAD KAS NESIMELSTŲ AR NESIAUKOTŲ UŽ PAŠAUKIMUS.

Tam reikalinga organizuoti grupes asmenų, kurie įsipareigotų kasdien aukoti VIENĄ VALANDĄ maldos, kančios ar darbo UŽ PAŠAUKIMUS.

Veikimui pagyvinti bei pakurstyti reikalingos įvairios iniciatyvos, kaip antai:

I. MĖNESINĖS PAMALDOS (vieną kartą mėnesį):

– ar tai ŽODŽIO LITURGIJA

– ar tai ŠVČ. SAKRAMENTO ADORACIJA

– ar tai specialios MIŠIOS

– ar tai tam skirti KRYŽIAUS KELIAI, ROŽANČIUS ir pan.

Tatai gali vykti vienam "bairė", jungiant maldoj ir pranešime visus kitus sajūdžio narius.

II. Kartas nuo karto kokia bendra MANIFESTACIJA, kaip

– PAŠAUKIMŲ DIENA (ar POPIETĖ), su paskaita, pasikalbėjimu, malda...

Šios DIENOS tikslas: supažindinti su pašaukimų problema vis didesnį tikinčiųjų skaičių...

– PAŠAUKIMŲ SAVAITĖ (vieno "bairo" ar grupės iniciatyva, paskelbiant tai ir atitinkamam lapely – organe):

: uždegant "pašaukimų žvakę" ar tai prieš Marijos paveikslą, ar prieš išstatytą šv. Kazimiero (ar Don Bosco) relikviją;

: organizuojant ("bairo" ar grupės) adoraciją ir pamaldas (kad ir namuose).

P a s t a b o s:

I. Į šį MALDOS IR PASIAUKOJIMO UŽ PAŠAUKIMUS SAJŪDĮ gali įsirašyti betkas: seneliai, ligoniai, darbininkai, jaunimas, vaikai.

Svarbu organizuoti atskirus JAUNIMO ir VAIKŲ būrelius.

II. Įsipareigojimas praleisti dienoje vieną valandą UŽ PAŠAUKIMUS yra moralinis įsipareigojimas, nesaistantis sąžinės griežtais atsakomybės varžtais (būtent nėra nuodėmės, jo neišpildžius);

III. Įsipareigojimas išpildomas

a) nusistatytą valandą meldžiantis už pašaukimus, mąstant, skaitant Šventraštį;

b) arba aukojant tos valandos DARBA, UŽSIĖMIMA, LIGĄ ir pan.;

c) arba net iš anksto tai paaukojus (kad ir vien tik mintimi), nors tos nusistatytos valandos metu ir nebūtų apie tai galvojama. Todėl tokią valandą galima paaukoti ir naktį, net ir miegant, pagal šį Šventraščio posakį: "Aš miegu, bet mano siela budi".

IV. Nėra nustatyta jokia ypatinga malda ar praktika, o vien tik tos VALANDOS paaukojimas. Gali būti pavyzdžiu tokia maldelė (kad ir mintimi išreikšta):

– Pasiųsk, Viešpatie, daugiau darbininkų į savo Pjūtį.

– Marija, Apaštalų Karaliene, sužadink daugiau pašaukimų Lietuvai ir lietuvių išeivijai.

– Marija, sužadink daugiau pašaukimų ir iš mūsų kolonijos tarpo.

V. Numatytas sajūdžio organas.

"Prašykite Pjūties šeiminką..." (Lk. 10,2)

– Pasiųsk, Viešpatie, daugiau darbininkų į savo pjūtį.

– ... sužadink daugiau pašaukimų Lietuvai ir lietuvių išeivijai.

NEMUNAS teka per P. Ameriką

CURSO DO IDIOMA LITUANO POR CORRESPONDÊNCIA

Informações:

Caixa Postal 4421
01000 SÃO PAULO, SP.

A turma estava muito contente. Muitos instrumentos e muita música. Despedida animada. Osso foi às 18:15 hs. do dia 29 de janeiro. O grupo NEMUNAS partia mais uma vez para o Uruguai Rodovia BR-116. Todos cantavam, o Massuo no violão — começava o maior entrosamento entre todos.

Rodamos por várias cidades do sul do Brasil: Registro, Jacupiranga, etc..

Já no dia 30, acordamos e tivemos a oportunidade de ver o sol nascer nas bonitas praias de Florianópolis. Passamos Rezende, Porto Alegre. As paisagens do nosso Brasil são maravilhosas, muitos campos e lindas pastagens, verde. Um pequeno imprevisto: — faltam documentos. Nos demoramos ainda um pouco na rodoviária de Porto Alegre, depois no aeroporto. Foi tudo trágico e divertido ao mesmo tempo, para todos. Essa será uma passagem que marcou. A noite — Pelotas.

Próxima parada somente no dia 31, já na fronteira do Chuí. Uruguai, aí vamos nós. Para o almoço — San Carlos, uma cidadezinha simples e acolhedora. O tempo ainda está feio. Punta Del Este, Montevideo. Às 16:30 hs. (horário do Uruguai) chegada à paróquia. Fomos recebidos pelo padre Giedrys e encaminhados às casas das famílias que nos abrigariam. As famílias nos receberam muito bem, à todos. Os lituanos situados no Uruguai são gentis, carinhosos e hospitaleiros.

Dia 1 fomos ao acampamento e fomos muito bem recebidos pelos jovens argentinos e uruguaios. Depois da hora do almoço, o pessoal estava animado numa das casas cantando e dançando. Ouvia-se desde canções populares brasileiras, samba até às polkas, sendo tocadas também canções argentinas e uruguaias. Alguns haviam saído para uma excursão. Os outros que ficaram, se uniram numa alegria que isolava o frio que estava lá fora, e a chuva. Antes do anoitecer voltamos para nossas casas pois no acampamento disseram que não havia mais lugar. Conosco voltaram também 3 amigos: 2 da Argentina e 1 do Uruguai.

Dia 2 retornaram os jovens lituanos que participaram do acampamento. Durante o dia, o grupo NEMUNAS saiu para conhecer o centro da cidade e rever os velhos amigos. Alguns ainda aproveitaram o sol, que chegou conosco, e foram à praia. À noite, às 20:00 hs aconteceu o show artístico entre os convidados da colônia. Apresentaram-

se o conjunto de Kankles do Uruguai; o grupo de danças dos mais jovens "Rintukai", também do Uruguai; os dois irmãos Urbonas da Argentina, que se apresentaram cantando e tocando; o grupo de danças "Rūtelė", do Brasil; e ainda pudemos ver Adriana Joėytė, da Argentina, também cantando. O que mais impressionou foi como os jovens uruguaios prestigiam toda a juventude que ali se reuniu. Ao final de cada apresentação, ouvia-se um coro na paltėia que cantarolava BRAVO! BRAVISSIMO! ao som de calorosos aplausos. Também notou-se o carinho com que os próprios jovens montaram o cocktail e nele trabalharam. No clube da colônia lituana aqui do Uruguai, onde ocorreu este programa, nota-se o grande e esforçado trabalho, principalmente da juventude. Obrigado, amigos, com vocês aprendemos uma nova lição!

Dia 3 saímos cedo e estivemos presentes na Praça da Independência onde houve a oferenda floral no monumento do General Artigas, herói uruguai. Foi um show colorido com a presença de mais ou menos 100 jovens em trajes típicos, bandeiras que tremulavam, e o arranjo de flores que foi depositado e que trazia as cores da bandeira lituana. Muitas fotos e filmagens. Saindo da praça Independência ainda fomos à Praça Lituania onde foi feita nova oferenda de flores. Durante a tarde foram feitos os ensaios. À noite, às 21:00 hs, no clube lituano, houve as apresentações dos grupos de dança: Susivienijimas da Argentina, Ažuolynas do Uruguai e ainda a apresentação das Žibutės da Argentina, cantando. Para hoje também estava marcada a apresentação do grupo NEMUNAS, que infelizmente não pode participar por uma grande incompreensão.

Dia 4, à tarde, alguns poucos jovens saíram para um passeio a conhecer os lugares turísticos da cidade (suas praças, monumentos, suas ruas calmas e arborizadas, museus, montes, etc.) À noite, às 21:00 hs. houve o Festival de Danças, dessa vez no salão do Colégio Sagrado Coração. Neste Festival, os jovens uniram-se nas participações apresentando-se simultaneamente. Grupos: Ažuolynas, Susivienijimas, Rūtelė e Rintukai. Entre uma apresentação e outra, ouvimos as palavras e as saudações dos membros da comissão, que organizou o congresso e dos representantes. Após o Festival, seguiu-se o baile que foi animado por uma orquestra internacional.

Dia 5, às 12:00 hs. assistimos à missa celebrada na igreja lituana da região. Após a missa todos se dirigiram ao clube para o almoço de despedida. Muitos passaram este último almoço ao lado de sua família aqui do Uruguai, uma segunda família.

Às 17:00 hs. o onibus do NEMUNAS nos esperava às portas do clube lituano, todo enfeitado com os nomes de todo o pessoal colados um em cada janelinha, com letras coladas na frente que diziam NEMUNAS EXPRESSO TRANSOCEANIC anunciando que a viagem ainda ia continuar. As malas estavam prontas, mas o coração não. Todos se reunindo em frente ao clube, as despedidas e já a saudade. Todos já no onibus, a música e as mãos acenando a partida. Uruguai, você mora no nosso coração e no calor da amizade que aprendemos com os amigos que conseguimos aí, e nas experiências que vivemos e levamos como lição! Obrigada a todos!

Mas a nossa viagem continua... logo teremos mais notícias desta maravilhosa viagem que foi.

Sofia

ŠVYTURYYS

CLARICE BACEVICIUS

6 m.

"ATRÁS DA LUZ DO FAROL"

iš "ŠVYTURIO" STOVYKLOS DIE-NORAŠČIO

Rašo "Jaunieji vadai savo jaunučiams".

"CHUPADA"STOVYKLAI PASIRUOŠIMAS –
– ISPĖTI, REIŠKIA IŠGELBĖTI

Dizem que hoje em dia os jovens amadurecem mais depressa.. ou que não amadurecem tão depressa.. ou que nem amadurecem.

Será que podemos chamar esses atuais "jovens", de jovens?

O que será que significa ser jovem?

A vida é bela sabe? Ao lado da natureza então... nem se fale. Porque desperdiçar uma ocasião como esta – de se viver junto, numa amizade geral, com ajuda e cooperação mútuas?

Será que estamos realmente unidos neste acampamento, ou somos 38 almas – cada uma para si?

Vamos ver se cada um de nós está merecendo mesmo ser chamado de "jovem".

Será que boa vontade custa tão caro?

Olha gente, pensemos em Saulaitis e Hermann, que apesar de estarem longe, nos amam e esperam o máximo de nós: nós não podemos desapontá-los.

Pensemos em nossa vadovė Dona Eugenia, que durante esta semana vai ser nossa mãe, Será que ela não merece que a tratemos como tal? Pensemos em nosso Dvasios VADA.

Pensemos em nossos pais, mės e ąs šeiminkės.

Pensemos nisso tudo e em todos que nos amam e nos ajudam de perto ou de longe.

Pensemos no amor de Deus para com todos nós.

– Budėkim: Komandantas, skiltininkės ir skiltininkai. –

PAPAI, O QUE É "O ESCOTEIRO"

Tai toks gana filozofinis klausimas, nukreiptas tėvukui Nelsonui K., bevėžinančiam "ŠVYTURIO" stovyklon "apsipratimui" savąj penkerių metų Jaira.

– Escoteiro.. Skautas.. tai yra "soldadinho – kareiviukas" – po tam tikro laiko tarpo buvo apgalvotai pritaikintas užklausėjui atsakymas.

Kitas pakeleivis įsikišdamas į kalbą dar pridėjo:

– Taip, kareiviukas. Ir ne bet koks kareiviukas. Jis – skautas – yra "soldadinho, sim, mas é um soldadinho muito bem criado, disciplinado e bem-fazejo". "Dievui – Tėvynei – Artimui" – tai garbingas skautų obalsis vedas jaunimą į gėrį ir grožį.

Visi lietuviukai į lietuvių mokyklą!

PAMALDOS "PADANGIŲ KATEDROJE"

Jaunutė ir gabi skautė korespondentė Nilza Guzikauskaitė ("Mūsų Lietuva", 1978.I.12 numeris) padarė prasmingą pastabą, kad, sausio 8 d. įvadinės "Švyturio Stovyklos" pamaldos, su kun. Stasio Šileikos celebruotomis mišiom: "buvo tarp medžių, su daugybe paukščių ir vabalu", o kiti dar pridėjo, kad, ant kunigo rankos, per ilgo pamokslų tarpą, buvo isikūrusi margiaspalvė, gana didelė peteliškė, ir tas buvęs "įdomiausias pamaldų įvykis".

Viską sudėjus, pp. Vytauto ir Donos Tumu šauni vasarvietė yra jaunimui patraukli ir dėl floros ir dėl faunos. Tai tikras rojaus kampelis, pačių šeiminkų per daug metų su meile ūkiškai tvarkomas.

O pačios stovyklos pamaldos pravestos didingoje gamtos katedroje, jaunimui jose aktyviai dalyvaujant, yra kas tai prasmingiausio skautų sudėtingoje dienotvarkėje. "Dievui" – kaip tik ir yra pirmasis Skautų Obalsio žodis.

Be to, ir gražu ir teisinga, kad visose trijose turėtose pamaldose buvo su padėka atmintas ir pats genialus skautų Vyriausias Vadas – įkūrėjas Lordas Baden – Powellis, jo 37-tose mirties metinėse.

"Tik pusvalandį kasdieną – Tėvynei."

Tai nėra daug, kaip skautams ar šiaip tauriom lietuviškom šeimom – ryžtis tik lietuviškai kalbėti.

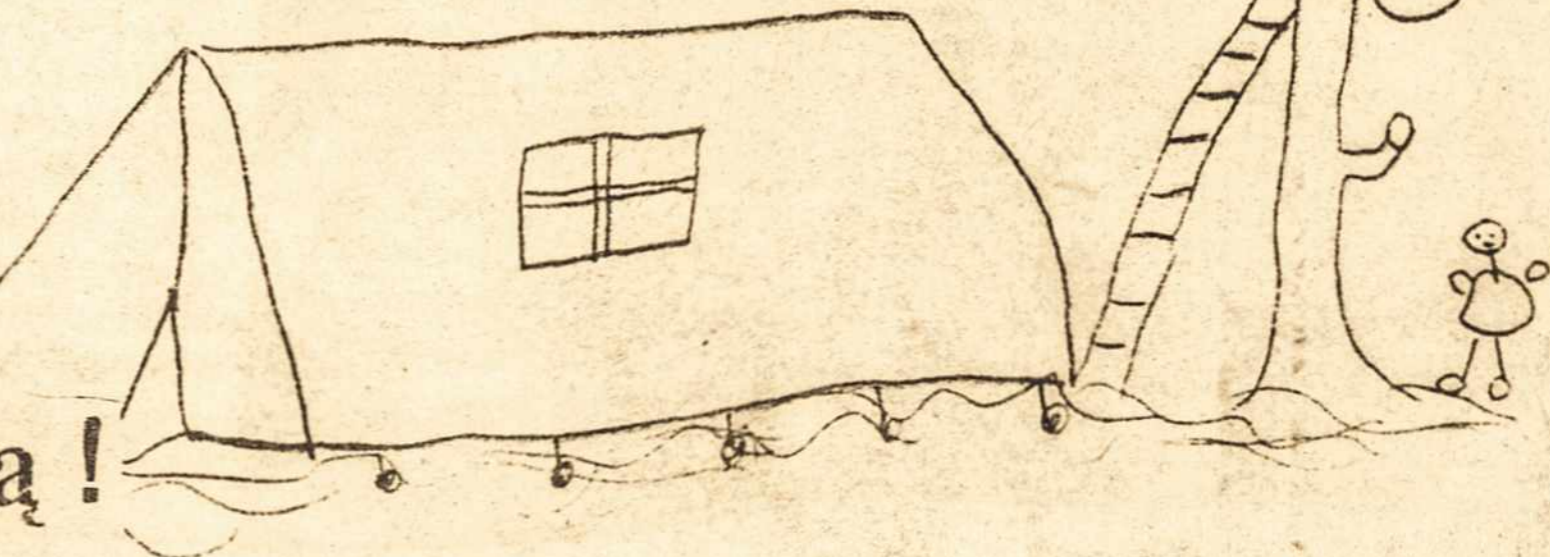
Nekalbantieji turėtų klausytis ir išmokti iš kitų, bendrų šeimoms pietų ar vakarienes laiku.

Štai gražus ir praktiškas "Švyturio Stovyklos" pasiryžimas, "Padėkos Mišių" metu padarytos

Visão panorâmica da stovykla "Švyturys"

PAUKŠTYTĖ. ROSANA TOMAS-8 m.
"PETELIŠKIŲ SKILTIS"

ŠVENTASIS KAZIMIERAS

Mintys ir eilės sukurtos šv. Kazimiero šventei ir paties Autoriaus perduotos minėjimo akademijoj – vakare šv. Kazimiero parapijos salėj.

Visi žinome, kad Jis vienintelis šventasis daugiausiai surištas su mūsų tauta – kilme, tradicija ir stebuklais, kurių didelė dauguma liško mažai žinomi.

Lygiai prieš 460 metų šventasis Kazimieras matomu apsiėmimu padėjo lietuviams apginti Polocko miestą nuo rusų. Tai matė ir paliudijo visa lietuvių kariuomenė.

Ir daugeliu kitų atvejų šventasis Lietuvos globėjas yra daug talkinęs lietuviams apsiginti nuo okupantų rusų, kurių kerštas šventajam net iki šiandien nėra sumažėjęs. Rusai, kur tik pasiekdami persekioja šventojo Kazimiero kultą griauja ar verčia ateizmo muziejais Jo garbei statytas bažnyčias.

Apie vieną tokią buvusią šventojo Kazimiero bažnyčią, Tėvų Jėzuitų statytą prieš daugiau 200 metų, anų laikų Lietuvoje (dabartinėje Gudijoje) mes randame keletą vaizdingai liūdnu minčių šviesios atminties monsinjoro Zenono užrašuose:

„...pro iškultus bažnytėlės langus laisvai skraidė balandžiai ir kiti paukšteliai. Bet viduje dar galėjai jausti praeitų laikų rimties ir šventos ramybės. Man labai liūdnas mintis žadino šis pilkas, aprupėjęs, apgriuvęs mūras. Apleistas ir užmirštas šventorius, braškančių senų medžių šešėliais, lyg neramiais praeitų laikų vaiduokliais, stipriame vėjyje judančiais, baugino vėlyvą praeivį. Neturėčiau stebėtis, nes tokių bažnyčių griuvėsių atrasime visoje sovietų imperijoje, kur ateistai nukėlė nuo altorių Viešpatį Dievą ir Jo šventuosius.

– Ir šitos istorinės bažnytėlės kadaise būta puošnios ir didingos. Gi, dabar – durų vietoje – tamsi ir niūri skylė, bauginanti savo nykumu. Suaižėjusios sienos vos laikėsi. Daugelyje vietų įgriuvęs stogas švietė balzganai liūdno dangaus lopeliais. Grindys pabirusios plytų nuolaužų, čerpių ir tinko. Saman veržėsi pro grindų plyšius. Nedrąsi menka žolėlė gėdinosi kelti galvą šventoje vietoje, Šventoje, bet žmogaus išniekintoje. Visa priekinė siena dar laikė suirusius didžiojo altoriaus gabalus, lyg apgriauta keista piramidė, kuri kadaise žėrėjo šviesomis, meniškais drabužiais ir gaivino maldininko žvilgsnį. Dabar į keleivį skausmingai žvelgė tuščia nuplėšto kryžiaus dėmė. Keleiviui atrodė, kad čia staiga pakvips kodylių ir vaškinių žvakių kvapu. Sulinksta keleivio keliai išniekintoje Kazimiero šventovėje ir virpančios lūpos kužda:

– Ar ilgai, Viešpatie, leisi piktojo galioms šėlti šitoje gerų ir maldingų žmonių šalyje? Viešpatie, ar ne Tu pasakei, kad Tavo bažnyčios pragaro vartai nenugalės? O, štai, jau ilgi dešimtmečiai ji paverčiama apsamanojusiais griuvėsiais, ar panaudojama ne Tavo garbei. Pasigailėk, pasigailėk, o Viešpatie..

Tai vyko prieš daugiau 40 metų. Gudijoje. Ir Lietuvoje jau dešimtmečiais vyksta toks pat nukriksčioninimo procesas, kur atėjūnai jau seniai išėmė iš tėviškės liepos rymantį Rūpintojėlį – sulaužė ir sumetė į pakelės upokšnį. O daugelis ir daugelis bažnyčių irsta ir griūva seniai paliktos be dvasinių ganytojų.

Antanas Aleknavičius traukia loterijos bilietus

KAZYS BACEVIČIUS iš Santos gėrėsi šv. Kazimiero paveikslu, Čia yra Florencijos tapytojo Carlo Dolci (1616-1686) paveikslo spausdinta kopija. Rėmus padarė A. Popikis iš V. Zelinos.

GAVĖNIA AR. VELYKOS?

Esame Gavėnioj – susikaupimo, susimąstymo, atsivertimo – 'atsikreipimo' laikotarpy.

Bet, nevienas klausia, atsivertimas nuo ko? atsikreipimas į ką?

Gavėnia nėra svarbiausias liturginių metų laikotarpis; Gavėnia nėra Bažnyčios ar tikinčiųjų tikslas. Gavėnia yra tik priemonė, tik įžanga, tik pasiruošimas.

VISO MŪSU TIKĖJIMO CENTRAS YRA KRISTAUS PRISIKĖLIMAS, kitaip tariant, PRISIKĖLĖS KRISTUS.

LITURGIJOS ŠIRDIS YRA VELYKOS – PRISIKĖLIMAS.

Gavėnia pati savyje neturėtų reikšmės. Gavėnios vertė, reikšmė ir tikslas – VELYKOS.

O VELYKOS – tai KRISTAUS PRISIKĖLIMAS ir KRIKŠČIONIO-TIKINČIOJO ĮTRAUKIMAS Į DIEVIŠKAJĮ GYVENIMĄ.

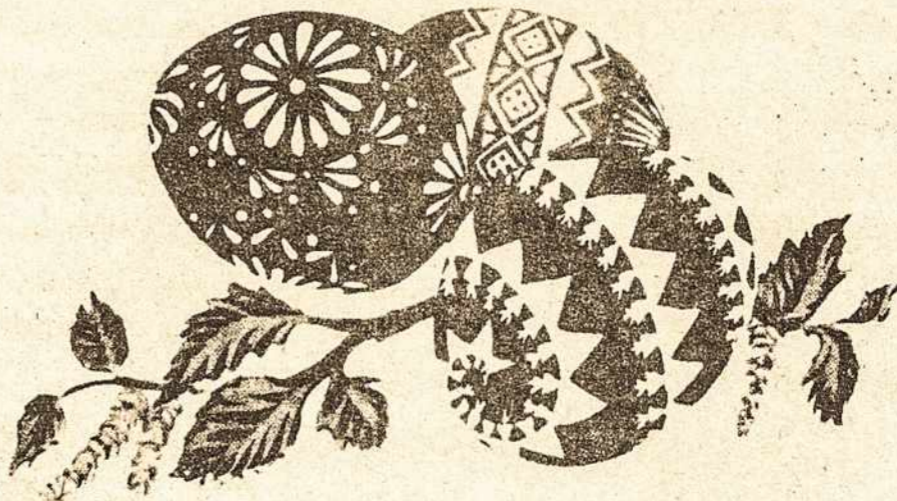
Gavėnia turi prasmės ir reikšmės tik šioje šviesoje.

Jei Kristus nebūtų prisikėlęs, nebūtų Velykų – NEBŪTŲ ATPIRKIMO;

jei Pats-Pati nesusijungsi su Prisikėlusiu Kristumi, apgailėdamas savo kaltes, susitaikydamas su Dievu ir su žmonėmis, stengdamasis puošti savo gyvenimą šviesiom mintim, kilniais jausmais, gerais darbais, Pačiam NEBUS VELYKŲ.

VELYKOS – tik GYVENIMIŠKAS SUSITIKIMAS TIKINČIOJO SU KRISTUMI.

Tokių Velykų sau ir Jums iš anksto nuoširdžiai linki šv. Kazimiero parapijos kunigai.

MŪSŲ ŽINIOS

ŠV. KAZIMIERO ATLAIDAI

“Kai du stos (ar daugiau) stos, visados daugiau padarys.”

Taip įvyko ir su šv. Kazimiero atlais. Vienas padarė naujam paveikslui rėmus (tik dar reikia užmokėti), o patį Šv. Kazimiero paveikslą kun. Pr. Gavėnas atsivežė iš Romos; kiti (kitos) nupirko naują staltiesę altoriui; kiti parinko fantų ir pravedė loteriją; kiti su kitom išleido knygelę apie šv. Kazimierą parapijos 10-mečio progą; dar kiti (kaip casaverdiečiai ir pan.) susimetė – ir keliese parinko pinigų šventės išlaidoms padengti; dar kiti-kitos prisidėjo kitokiu būdu – auka, darbu, prakaitu, patarimais...

O taip pat – kas nemažiau svarbu – dauguma parapiiečių pasiruošė ir dvasiniai, kad būtų tikri ATLAIDAI.

Ketvirtą valandą po pietų prasidėjo pamaldos.

Prieš tai keli skautai šv. Kazimiero koplyčioj davė skautišką įžodį (apie tai kas nors parašys vėliau).

Buvo viskas parengta procesijai su šv. Kazimiero paveikslu ir jo relikvija. Tačiau lietus dienomis anksčiau, o ir apsiniaukęs dangus, vis gąsdino. Kai kas net darė išvadas, būk šv. Petras nemylis šv. Kazimiero. O vistik juodu, matyt, gražiai sugyvena ir sutaria. Mat, debesys slankiojo virš mūsų galvų, bet nelijo; tik pradėjo lynoti vėlai vakare, pamaldoms pasibaigus. Tačiau mes pasirodėm menko tikėjimo žmonės – ir išėjo ne didelė, o tik “mini” procesija.

Mat, dauguma žmonių (o jų sugužėjo iš visų apylinkių), nepasitikėdami dangumi, o dar daugiau norėdami iš anksto užimti vietas, nusileido salėn. Viršų liko tik skautai – jaunimas. Punktualiai atvyko vyskupas, Dom Luciano, ir saleziečių provinciolas, pe. Fernando Legal. Tad, bijodami grėsiančio lietaus, atvedėm į salę – bažnyčią vyskupą su koncelebrantais (t. Provinciolas, t. Pupinis ir kun. Urbaitis) mažoj procesijoj, lydimus skautų ir brolių su liktarnom.

Vyskupui įeinant visa bažnyčia užtraukė “Pulkim ant kelių”. Vyskupas tuoj pašventino šv. Kazimiero paveikslą ir pasmilkė jo relikviją. Tuo tarpu choras, diriguojamas L. Ralicko ir akompanuojamas F. Girdausko, sugiedojo naują šv. Kazimiero himną (paskui giedojo kitas Mišių dalis).

Liturginius skaitymus pravedė jaunimas.

Vyskupas per pamokslą sklandžiai ir aiškiai išskėlė šv. Kazimierą kaip krikščioniško gyvenimo pavyzdį jaunimui bei suaugusiems ir kaip lietuvių tautos globėją. Džiaugėsi taip pat tokiu gražiu būriu lietuvių, ypač jaunimo.

Per aukojimo eiseną Rūtelės choras sugiedojo “Mes mylim Tave, Viešpatie”.

Nors Mišios buvo portugališkai, bet visos giesmės ir skaitymai buvo lietuviškai; o prieš komunią vyskupas pakvietė visus kalbėti “Tėve mūsų” lietuviškai.

Komunią dalino vyskupas ir provinciolas; ir daug tikinčiųjų – suaugusių ir jaunimo – artinosi prie Dievo stalo.

Vėliau vienas tautietis, atvykęs iš toli kaip tik atlaisams, nesiliové džiaugiasis: “Tai gražiausia mano gyvenimo diena. Atlikau išpažintį, priėmiau komunią, pasimeldžiau prie savo globėjo. Ko man daugiau reikia? Galėčiau mirti kad ir šiandien”.

Meninėj daly pasireiškė choras, mergaičių-skaučių sekstetas. Rūtelės tautinių šokių grupė (vad. Ant. Aleknavičius) ir nepasenstantis mūsų poetas Kl. Jūra. Trumpos pertraukos metu BLB-nės valdybos pirmininkas, Alg. Saldys, įteikė premijas dailaus skaitymo konkurso laimėtojams ir dar užsilikusias pašybos konkurso premijas.

Jaunimui ant scenos šokant tautinius šokius, o publikai kiek pagimnastikavus, salėj atsirado staliukai – ir prasidėjo vaisės-bufetas.

Pradžioj žmonėms atrodė neįprasta, nes nebuvo vidury salės įprastų apkrautų stalų; bet greit apsirato – irėjo pirktis “fichas” įvairiems užkandžiams bei gėrimams.

“Churrasco” kepėjui bei pardavėjoms tikrai nereikėjo kitos “saunos” – jie mirko prakaitu.

ŠVENTAJAM KAZIMIERUI

Toli – į praeitį nuskrido mintys,
Kur pėdas palikai įmintas.
Jų neužpastė laiko smiltys –
Kazimierai – globėjau šventas.

Ilgy miglotų amžių vingiuos
Ten dunkso Tavo prosenių pilis,
Į širdį praeitis vilyčiom sminga,
O ateitis – tik paslaptis gili.

Kazimierai šventasis –
Tu – simbolis nevystančios jaunystės,
Širdies tyrumo – gilios maldos.
Neleisk Šventasis, mums nuvysti
Dienų klajojimuos – šalies svečios.

Per šimtus metų stebuklais žadinai lietuvi,
Turėjai amžių ryšį su sava tauta.
Šventa viltis gyva. Viltis nežuvo –
Mes meldžiamės, kaip meldžias Lietuva.

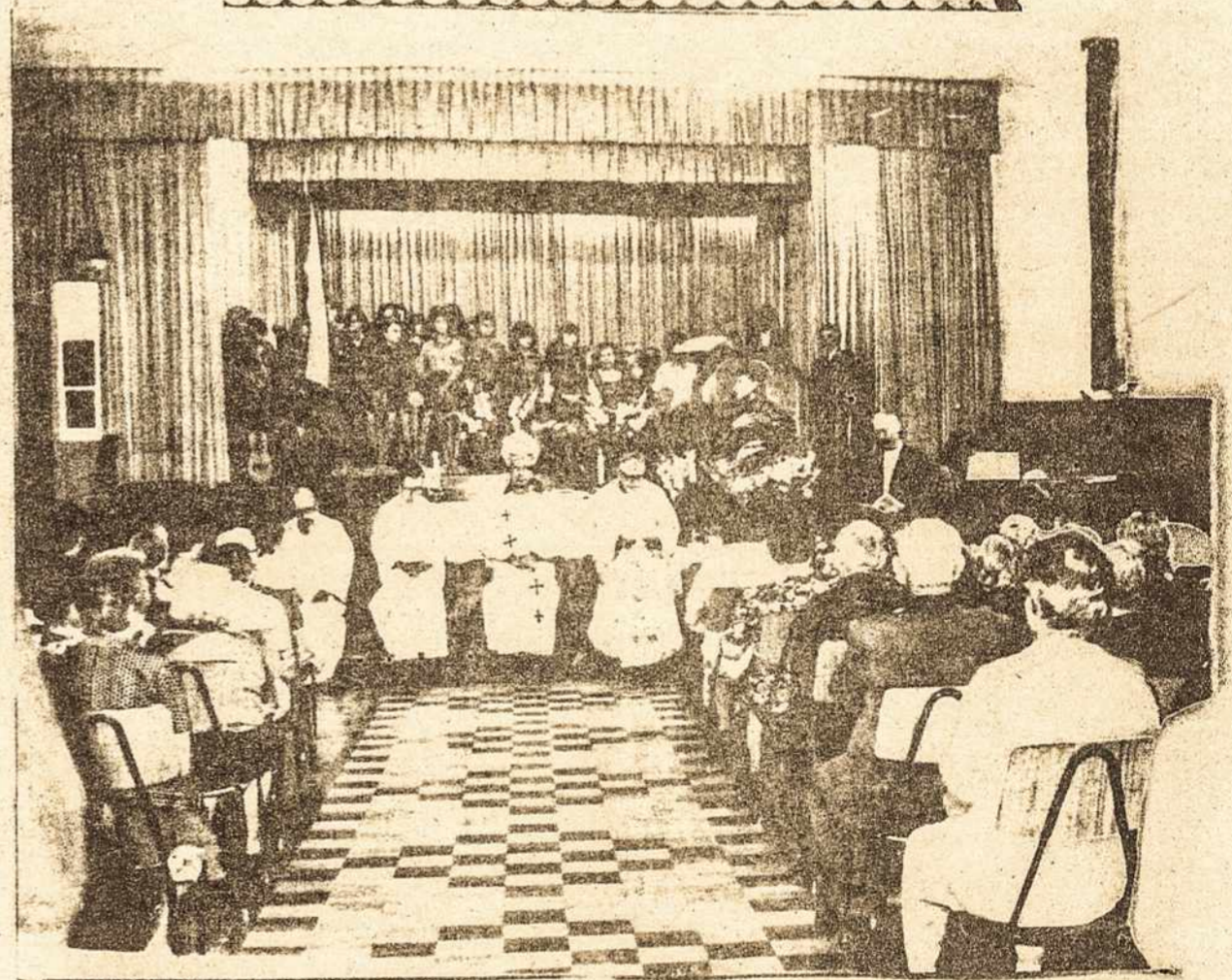
Į Tave šaukiasi iš taigų Sibiro
Kankiniai suledėję speiguos.
Į Tave šaukiasi sulaužyti vargo –
Kurių niekas jau žemėj neguos...

Dangaus Lelijos karalaiti –
Nunešk paguodą senam Vilniui:
Nuo sielvartų palinko Aušros Vartai.
Tylioji Neris – kančia pravirko.

Neapleisk, o Šventasis, prislėgtos tėvynės,
Bežvanginančios vergo grandinėm.
Išmelski Kūrėjo, kad šios bandymų dienos
Virstų laisvės ir džiaugsmo aušrinėm.

Kl. Jūra

1978, Itanhaém

Buvo pravesta loterija, kurios I-oji premija (užsienio visko bu-telis) atiteko anastasičių stalui p-lės Geny Žarkauskaitės asmeny.

Šventė praėjo jaukioj, pakilioj nuotaikoj. Ja džiaugėsi ir kitataučiai. T. Provinciole sekretorius, ryto metą skambindamas pastebėjo, kad provinciolas, pasakodamas apie šventę, ją apibūdino “uma maravilha”.

Gili tad padėka šventajam Kazimierui ir visiems, vienaip ar kitaip prie šios šventės prisidėjusiems.

MŪSŲ ŽINIOS

JIS MIRĖ, KAIP KARYS KOVOS LAUKE..

TÉVO JONO BRUŽIKO MIRTIES 5-mečio MINĖJIMAS

"1973 m. kovo 13 dieną. Tėvas Jonas Bružikas, apie 14,30 valandą rengėsi eiti S. Paulo arkivyskupijos Kurijon sutvarkyti sutuoktuvėms reikalingus dokumentus.

Kiek vėliau T. Jonas aplankė ligoninėje senutę Kleiziene, po operacijos. Jis atrodė labai susirūpinęs ir susinervinęs, kad vienas vėžio ligonis nenorįs priimti sakramentus, o jo žmona net priekaištavusi, kam jis landžiojās pas ligonį'.

Tie du, ar dar kiti panašūs dvasiniai patarnavimai, atrodo, buvę paskutiniai savo žmonėms, tokiems ar kitokiems, pagal knygos

"Tėvas Jonas Bružikas S.J."

aprašymą, 174-177 puslapiuose.

Paminėtini dar ir misionieriaus artimos mirties nujautimo žodžiai, pasakyti italų kunigui Louiz, vos porą valandų prieš iškeliavimą.

— Jau atsisveikinau su draugais Amerikoje... Jaučiu, kad tai bus paskutiniai metai.. Vaikštinėjū visada su vaistais kišenėje, ir kai jaučiuosi pavargęs, imu grūdelį, pasėdžiu ir vėl keliauju toliau.

— Tėve, negalima taip toliau daryti; nebesame jaunuoliai. kurią dieną krisi negyvas gatvėje — tai buvo broliškas kun. Louiz įspėjimas.

— Kaip tik taip aš noriu mirti, kaip karys kovos lauke.. Nenoriu mirti lovoje..

Tai toki buvo paskutinė gyvenimo diena to įžymiojo Tautos ir Bažnyčios kario, Tėvo Jono Bružiko. Tokios ar labai panašios, buvo ir visos kitos jo 75 metų dienos.

xx xx xx

Penktosios a.a. Tėvo Jono Bružiko mirties metinės, nuo seniau planuojamos ir tikrųjų bičiulių laukiamos, buvo gana pamaldžiai paminėtos su 8-tos ir 16 valandos Mišiomis, Kovo 12 dieną, šv. Kazimiero parapijoje, "Maldos Apaštalavimo" ir "Šv. Juozapo Vyrų Brolijos" užprašytomis.

V. Zelinos Katalikių Moterų Draugija, prieš vakarines Mišias atgiedojo ištisą rožančių, su tradiciniu mūsų tautiniu pamaldumu ir meile savo Didžiajam Dvasios Vadui.

Tėvas Vincas Pupinis atstovavo Tėvų Jėzuitų Draugiją. Jis su kun. Petru Urbaičiu, koncelebravo ir pasakė pritaikintą pamokslą apie savo konfratą ir Šv. Kazimiero Parapijos įkūrėją, primindamas ir kitus Brazilijoje dirbusius, jau pasimirusius kunigus.

Dabartiniai šios parapijos kunigai Saleziečiai džiaugiasi turį su savim tą paslaugų šv. Ignaco sūnų ir Jam dėkoja už visą Jo prielankumą ir bendradarbiavimą.

Ta pačia proga Tėvo Bružiko ir kitų čia dirbusių kunigų vardan — buvo išnešta mintis — 1978-1979 — ypatingų MALDOS METŲ dvasiniu lietuviškų pašaukimų reikalu.

Tai "SAJŪDIS, KURIO PATS VIEŠPATS MORI", įsakydamas prašyti Pjūties Viešpatį siųsti daugiau Darbininkų.

Suprantama, kad ir Lietuvai reikės tų Darbuotojų. O iš viso, kaip šeimai nėra malonu neturėti prieauglio, taip ir Brazilijos lietuviams nemalonu per visą dešimtmetį — neturėti nė vieno savo seminaristo.

Dvasia nenustelbia, bet sutvirtina kūną. Taip, Susikaupimo ir maldos toji įspūdinga diena buvo užbaigta su kuklutėmis vaisėmis ir nuoširdžiu visų dalyvių pabendravimu.

KPU

CURSO DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA

Informações:

Caixa Postal 4421
01000 SÃO PAULO, SP.

PRANEŠIMAI

LAPA IR VILA ANASTÁCIO

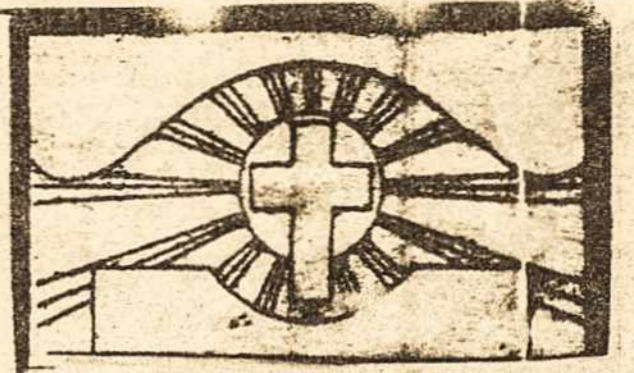
Verbų sekmadienį, 19 kovo, Lapoje Mišių nebus, kadangi abiejose lietuviškose parapijose bus laikomos Didžiosios Savaitės pamaldos, be to, V. Zelinoje bus švenčiama parapijos Globėjo šv. Juozapo šventė, su pietum ir sekančiu Šv. Juozapo Bendruomenės visuotinu susirinkimu.

Velykų sekmadienį, 26 kovo, tiems kurie negalės dalyvauti Prisikėlimo Mišiose ir Procesijoje V. Zelinoj, V. Anastácio Mokyklos salėje bus laikomos Mišios 9 val. ryto. Užtat 4 val. po pietų Mišių nebebus.

UŽSIMOKĖJO UŽ ML:

Vincas BANYS	150 kr.
Sofija BLAŠKIENĖ	150 "
Stepas ADOMĖNAS	300 "
Karolė PAŽĖRAITĖ	
oro paštu	350 "
Henrikas REMENČIUS	200 "
Pranas ANDRIUŠKA	150 "
Juozas BENDŽIUS	200 "
Adelė SINKEVIČIUS	500 "
Jonas GRIGAS	200 "
Lidija SAKAVIČIENĖ	
(už 1977 m.)	100 "
Elvira JAKŠTYS	255 "
Henrikas GUZIKAUSKAS	255 "
Julius PIEPER (už 1977 m.)	105 "
Julius MEKŠĖNAS	150 "
Veronika NIZEVIČIENĖ	200 "
Juozas ŠLIKTA	200 "
Juozas GERULAITIS	200 "
Bronius MECELIS	200 "
Ona MASIENĖ	150 "
Kun. Antanas MILIUS	200 "
Ona ŽVIRONAS	150 "
Gabriela KUMPIENĖ	
(Atsiprašoma už pavėlavimą paskelbti)	200 "
Jonas ir Emilija VOSYLIUS	
(Užsimokėjo už 1977 m. Atsiprašoma už pavėlavimą paskelbti)	200 "
Marija SAVICKAITĖ	150 "

Neužmiršk lietuviškos spaudos!
Skaityk ir platink ją!

MŪSŲ MIRUSIEJI

Rio de Janeiro Baltų kolonijoje pasimirė širdies liga Juozas ASBARAS, latvių kilmės prekybininkas, 72 m. amžiaus. Paliko našlę Verą, sūnų inžinierių Joną-Karolį ir anūką. Gyveno Gomes Carneiro gatvėje, Ipanema. Jo sūnus buvo sukūręs lietuviško mauzoliejaus-paminklo projektą Catumbí Kapinėse.

Šeštadienį, 11 kovo mirė Hospital das Clinicas, Jonas BERNOTAS, gimęs Druskininkuose, 15 rugpjūčio 1870 m. Atvyko Brazilijon 1926 m. ir dirbo kaip tramvajaus konduktorius. Nepaliko giminių. Gyveno pas šeimą Varkalą. Palaidotas Araçá kapinėse. 7 d. Mišios už jį bus Šv. Kazimiero koplyčioje Mookoje, šeštadienį 19 val. ir ant rytojaus, sekmadienį, 16,15 val. Casa Verde N. S. das Dores bažnyčioje.

SANTOS-GUARUJÁ

Mokytoja Liuda Majienė tiek daug dirbusi S. Paulo jaunimui, dabar, ir iš toliau seka lietuvišką veiklą. Ji žino ir apie šv. Kazimiero Parapijos džiaugsmus ir vargus. D.G. Mokytoja siunčia Cr\$. 500 parapijos salės naujo bufeto (copa) skoloms sumažinti. Ačiū Mok. Majienei ir viso geriausio Jai ir šeimai!

Šv. Kazimiero parapija

KRIKŠTYNOS

Marė ir Viktoras Jovaišai iš Chora Menino džiaugiasi gražiu anūkeliu ir praneša, kad Prel. Pijus Ragažinskas, vasario 26 d. pakrikštijo Zenaidės ir Algirdo Jovaišų trečiąjį vaiką, Andreias vardu.

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

Guarda chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças. Mini-sombrinhas, tipo italiano e alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Inscr. Estadual: 104.519.617

C.R.C.80.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones:274.0677 - (Res.274.1886)
São Paulo

MŪSŲ ŽINIOS

LIETUVIŲ KATALIKŲ ŠV. JUOZAPO BENDRUOMENĖS N A R I A M S

Šių metų kovo mėnesio 19 dieną (Verbų Sekmadienį) 15 val. Jaunimo Namuose šaukiamas "ordinarinis" ir "extraordinarinis" visuotinas narių susirinkimas.

Programoje:
Valdybos pranešimas
Revizijos komisijos pranešimas ir
Bendruomenei priklausančių sklypų nuosa-
vybės dokumentų reikalai.

Visų narių dalyvavimas būtinas. Nariai prašomi iki susirinkimo užsimokėti nario mokesčių.

Vyt. Bacevičius
sekretorius

kun. J. Šeškevičius
pirmininkas

DIDŽIOJI SAVAITĖ

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

– VERBŲ SEKMADIENĮ:

8 val. Mišios

16 val. Verbų šventinimas / Mišios ir kiti RELIGINĖS POPIETES veiksmi.

– DIDŲJĮ KETVIRTADIENĮ:

20 val. Paskutinės Vakarienes Mišios, Švč. Sakramento garbini-
mai.

– DIDŲJĮ PENKTADIENĮ:

16 Val. Šv. Kryžiaus pagarbinimas, iškilmingos Tikinčiųjų Maldos,
Komunija.

– DIDŲJĮ ŠEŠTADIENĮ:

19,30 val. Velykų Vigilijos pamaldos: Ugnies ir Velykų vandens
šventinimas, Šv. Rašto skaitymai, Krikšto įžadų atnaujinimas, Vely-
kų Vigilijos Mišios.

– VELYKŲ SEKMADIENĮ:

Prisikėlimo procesija Zelinoje 6 val.

8 val. Velykų Mišios (Mookoje)

Visi lietuviai katalikai kviečiami pasinaudoti švenčių dvasia ir atsi-
naujinti Velykiniais sakramentais – išpažintimi ir komunija.

Išpažinčių bus klausoma prieš pamaldas, pagal tikinčiųjų reikala-
vimą.

NB. Pamaldos ZELINOJE jau paskelbtos anksčiau, Katėdų proga
išleistam lapely – veiklos kalendorijų

ŠV. JUOZAPO ŠVENTĖS

proga vietos Vyskupas Dom Lu-
ciano Mendes Almeida laikys šv.
Mišias Vila Zelinos bažnyčioje
kovo 18 dieną, šeštadienį, 19 val.
ir 30 min.

Lietuviškai šv. Juozapo šventė
bus minima sekmadienį, kovo 19,
sumos metu. Po sumos bus Šv.
Juozapo bendruomenės organi-
zuojami pietūs. 15 val. Šv. Juoza-
po Bendruomenės Visuotinas Na-
rių susirinkimas.

Lietuviškai kalbanti
Vyru – moterų – vaikų
gydytoja

DRA. HELGA HERING
médica

HOMENS-SENHORAS
CRIANÇAS

Av. Eulina, 99 – V. Sta. Maria
(Skersgatvis ties nr. 2214, Av. De-
putado Emílio Carlo-Bairro do Li-
mão)

Tel.: 220-0439 / 266-3569

Šv. Juozapo Šventės proga kovo 19 (Verbų Sekmadienį)
12 val. (tuoj po sumos) Jaunimo namuose Šv. Juozapo Ben-
druomenė rengia

P I E T U S

ir kviečia visus lietuvius dalyvauti. Pakvietimus įsigyti iš anks-
to. (Prie įėjimo nebus galima gauti). Kadangi rengėjai nesiekia
pelno, o tik nori sudaryti progą pabendravimui, tai įėjimas kai-
nuos tik 50 kruzeirų.

Pakvietimų galima gauti klebonijoje 63-59-75, pas p.p. Ta-
tarūnus 273-57-99, V. Bacevičių 63-94-43, V. Vosylių 273-
57-40, P. Šimonį 63-49-38, P. Butrimavičių 272-14-89.

Iki malonaus susitikimo.

Šv. Juozapo Bendruomenės Valdyba

P A D Ė K A

Ponia Ona TAMOLIŪNIENĖ ir šeima nuoširdžiai dėkoja
visiems, kurie lankė velionį Motiejų jo ligoje, guodė padė-
jo, dalyvavo laidotuvėse ir Mišiose, rašė laikraštyje, ir pa-
rodė širdies bei solidarumo.

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dekoju visiems, kurie bet koku būdu prisiminė
mane ligoje, prieš ir po operacijos, vieni aplankydami asmeni-
niai, kiti telefonais, laiškais, maldomis ir kit.

Tegul Dievas būna geras ir mielaširdingas jiems, kaip buvo
man, suteikdamas sveikatos ir visokiausių gėrybių jų gyvenime.
Dar kartą mano didelis AČIŪ visiems, visiems.

Marija Čiuvinskienė

MARGUČIAI

Margučiai yra viena iš ryškesnių
Velykinių simbolių.

Velykų rytą Nossa Senhora Au-
xiliadora bažnyčioje (rua Tres Rios,
netoli Jardim da Luz), lenkų kolo-
nijos iniciatyva bus įvairių tautų
margučių pristatymas – varžybos.
Lietuviai yra kviečiami dalyvauti.

Bus margučių dažymas ir mūsų
mokyklose. Tėvai kviečiami ragin-
ti vaikus uoliai dalyvauti – ir iš-
mokti gražiai marginti velykinu-
kus

SKAITYTOJŲ DĖMESIUI

Kai kurie ML-vos skaitytojai
kartais negauna, arba pavėluotai
gauna ML.

Administracija užtikrina, kad
ML yra išsiuntinėjama VISIEMS
užsisakiusiems paštu antradienio
priešpietėj.

Reikia protestuoti vietiniame
pašte dėl laikraščio nepristatymo.

SEMANÁRIO NOSSA LITUÂNIA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Diretor responsável
VYTAUTAS BACEVIČIUS

Redige: Equipe Editorial
Administrador: Stanisloas Šileika

MŪSŲ
LIETUVA

METINĖ PRENUMERATA: 150 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 700 kr.
Paskiro numerio kaina: 3,00 kr. Užuojaus ir sveikinimai nuo 60 kr. pagal
didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti: "Stanisloas
Šileika" vardu.

Straipsnius ir korespondenciją redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Ne-
naudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai
nebūtinai išreiskia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turi-
nį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas pirmadienį; vietinės žinios
ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai įteikti neturėtų būti vėliau kaip iki sekma-
dienio vakaro.